

1 **DUFs holdning til det internationale ungdomsarbejde med Ligestilling og SRSR** 2 **(Seksuel og Reproduktiv Sundhed og Rettigheder)**

3

4 DUF mener, at vi som samfund har et særligt ansvar for at beskytte og fremme børn og unges rettigheder til
5 at bestemme over egen krop og til selv at kunne træffe beslutninger, der får afgørende indflydelse på vores
6 fremtid samt at understøtte dette ved at sikre, at disse beslutninger tages på et trygt og oplyst grundlag – frit
7 fra fordomme, tabuer og myter.

8

9 DUF ser med bekymring på anti-rettighedsbevægelsen (anti-gender movement), der arbejder for at fjerne og
10 mindske rettigheder, som adgangen til abort, samt adgangen til seksuel og reproduktiv sundhed generelt.
11 DUF er særligt bekymret for, hvordan bevægelsen aktivt arbejder for at re-stigmatisering LGBTQ+
12 minoriteter globalt.

13

14 DUF ser den faldende adgang til prævention og den faldende internationale opbakning til abortrettigheder
15 som et pres, der lægges på unges og særligt unge kvinders ret til selvbestemmelse over egen krop.
16 Forskningen viser, at hvis prævention er let tilgængelig for unge, så er der større sandsynlighed for, at unge
17 benytter sig af prævention og dermed minimerer risikoen for seksuelt overførte sygdomme og uønskede
18 graviditeter. Derfor arbejder DUF for fri adgang til prævention og støtter retten til fri abort.

19

20 DUF ser med bekymring på unges risiko for at blive udsat for onlinekulturens skyggesider som f.eks.
21 mobning, sexismen og racisme samt for at blive marginaliseret på baggrund af deres økonomiske status,
22 religion, kultur, seksuelle orientering, etnicitet og/eller kønsidentitet.

23

24 DUF anerkender vigtigheden af at skabe et ligestillet arbejdsmarked, så unge på vej ud på arbejdsmarkedet
25 undgår diskrimination på baggrund af køn og seksualitet. Derfor arbejder DUF for at der vedtages
26 lovgivning, der fremmer ligestilling mellem kønnene på arbejdsmarkedet.

27

28 DUF ser et behov for at sikre marginaliserede unges rettigheder og muligheder, og arbejder derfor for et
29 fokus på udsatte unge i uddannelsessystemet og samfundet som helhed.

30

31 **Systematisk, alderssvarende seksualitetsundervisning til alle børn og unge**

32 Alle børn og unge skal på et tidspunkt i deres liv træffe beslutninger, der vedrører seksuel og reproduktiv
33 sundhed – beslutninger, som stadig i dag er påvirket af tabuisering, fordomme og myter, men som er
34 afgørende for vores nutid og vores fremtid. Evidensbaseret, relevant og alderssvarende
35 seksualitetsundervisning sammen med adgang til retvisende informationer om prævention er afgørende for
36 at unge kan træffe disse beslutninger på et trygt og oplyst grundlag og f.eks. minimere risikoen for at få en
37 seksuelt overført sygdom. Netop adgangen til og indholdet i den information, som unge modtager
38 vedrørende seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder, er ofte ikke ensartet og unge har sjældent selv
39 indflydelse på hvordan og/eller i hvad der undervises. Derfor mener DUF:

- 40 • Alle børn bør modtage evidensbaseret og relevant seksualitetsundervisning, der kan støtte op om og
41 adressere de spørgsmål, som den enkelte møder i sin udvikling, også de der falder udenfor normen.

- 42 • Uddannelse og efteruddannelse af undervisere på området skal styrkes og seksualitetsundervisning
43 skal systematiseres.
- 44 • Der skal indføres alderssvarende seksualitetsundervisning på ungdomsuddannelsesniveau
- 45 • Der er behov for tidssvarende seksualitetsundervisning f.eks. med øget fokus på digitalt ansvar og
46 konflikter mellem børn og unge, samtykke, LGBTQIA+ og unge med handicap.
- 47 • Brugen af ung-til-ung undervisning samt ungedrevet udvikling af undervisningsmateriale er
48 afgørende komponenter ift. kvalificering af seksualitetsundervisning.
- 49 • Seksualitetsundervisning bør gennemgå systematisk monitorering på nationalt plan
- 50 • Der skal større fokus på digitale rettigheder og digitalt ansvar i grundskolen og på
51 ungdomsuddannelser.

52

53 **Digitale rettigheder**

54 Både i Danmark og på internationalt plan drøftes det, hvordan mennesker kan sikres samme rettigheder
55 online, som i det fysiske rum. Særligt børn og unge bevæger sig i det digitale rum og det er afgørende, at
56 deres digitale rettigheder sikres og styrkes. DUF deler bekymringen omkring onlinekulturens skyggesider,
57 bl.a. i forhold til en aggressiv debatkultur med alt fra sexismen og racisme til dødstrusler, men f.eks. også
58 deling af nøgenbilleder uden samtykke og mobning. Særligt kvinder er udsat for digitale krænkelser og
59 forfølgelse. Derfor mener DUF:

- 60 • At arbejdet for at fremme en bedre onlinekultur og sikre børn og unges digitale rettigheder bør
61 styrkes.
- 62 • De enkelte sociale platforme bør pålægges et ansvar for at dæmme op for digitale krænkelser og fora
63 med særligt fokus på indlæg med kvinders selvskade, selvbebrejdelse og selvmordstanker.
- 64 • Særligt kvinder er udsat for digitale krænkelser og forfølgelse, hvorfor det også er vigtigt at tænke
65 ligestilling ind i arbejdet for at komme digitale krænkelser til livs.
- 66 • Arbejde for bedre beskyttelse mod ufrivillig eksponering af pornografi og støtte til ofre.
67 At vi skal arbejde for at skabe en bedre tone online for at sikre en bedre online debatkultur, hvor alle
68 føler sig velkommen til at udtrykke sin holdning uanset personlig baggrund herunder alder, køn,
69 handicap, etnicitet, oprindelse, religion, økonomisk status, politisk eller seksuel orientering.

70

71 **Ligestilling i sundhed**

72 Ligestilling handler om alle køn og er alles kamp, ligeledes ved vi, at sundhed er afgørende for unges trivsel.
73 SRSR omhandler i høj grad kvinders ret til at bestemme over egen krop, men på sundhedsområdet generelt
74 er det særligt mændene, der er bagude og risikerer at blive "left behind". På globalt plan lever kvinder i
75 gennemsnit ca. 4 år længere end mænd og i Danmark er middellevetiden 79 år for mænd og 82,9 år for
76 kvinder. Mænd har gennem deres levetid generelt flere sundhedsudfordringer end kvinder, har større
77 risikoadfærd og går sjældnere til lægen. 86% af alle dødsfald blandt mænd skyldes skader og ikkesmitsomme
78 sygdomme som for eksempel hjertekarsygdomme, kræftformer, diabetes og luftvejssygdomme – årsager som
79 har høj grad af forebyggelsespotentiale. Derfor mener DUF:

- 80 • Der bør være fri og lige adgang til sundhedsydelse for alle
- 81 • Seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder skal være et centralt element i alle handlingsplaner
82 for UHC (Universal Health Coverage)

83

84

85 **Fri adgang til prævention og sikker abort**

86 Adgang til prævention er faldende på globalt plan og med dette følger bl.a. en stigning i seksuelt overførte
87 sygdomme, som kan medføre alvorlige lidelser. Forskningen viser at tilgængelighed er det mest afgørende
88 for, om unge benytter sig af prævention og DUF støtter derfor arbejdet for at sikre fri og lige adgang til
89 prævention, særligt for unge.

90 For DUF handler retten til abort om at anerkende den fundamentale ret til selvbestemmelse over egen krop.
91 En rettighed som netop i disse år er under pres fra flere sider. Den faldende internationale opbakning til
92 abort-rettigheder bidrager ikke til, at der foretages færre aborter. Derimod bidrager det til markante
93 forringelser af de sundhedsmæssige vilkår for kvinder, der får foretaget abort, hvilket kan medføre alvorlige
94 mentale eller fysiske mén eller ligefrem være livstruende. Derfor mener DUF:

- 95 • Der bør være fri og lige adgang til prævention for alle, for eksempel gennem flere præventionsformer
96 målrettet mænd.
- 97 • Retten til fri og sikker abort bør gælde alle og sundhedsfaglige institutioner hvor abort kan
98 gennemføres, bør være tilgængelige.
- 99 • Abort kan have psykiske og fysiske konsekvenser for kvinder, der får foretaget indgrebet. I særlig
100 fare, er de kvinder som ikke har adgang til sikker abort. Derfor støtter DUF også, at der tilbydes
101 lægefaglig støtte og oplysning før under og efter indgrebet

102

103 **Et ligestillet arbejdsmarked**

104 Fri og lige adgang til arbejdsmarkedet er forudsætningen for mænd og kvinders lige ret til selvforsørgelse og
105 personlig uafhængighed. Kvinder oplever fortsat stor ulighed i løn i forhold til deres mandlige kolleger, er
106 overrepræsenteret i forhold til deltidsansættelse, tager længere barselsorlov og optjener dermed en mindre
107 pensionsopsparring og kvinder bliver oftere udsat for sexchikane. I en dansk og europæisk kontekst er
108 særligt den store ulighed i fordelingen af barsel med til at fremme den økonomiske ulighed mellem mænd og
109 kvinder. Derfor mener DUF:

- 110 • Kvinders adgang til arbejdsmarked og uddannelse samt deres økonomiske uafhængighed skal
111 styrkes.
- 112 • Der skal sikres rettighed til barsel for barnets forældre.
- 113 • Der skal tages initiativer, der sikrer kvinder fuld og effektiv deltagelse og lige muligheder for
114 lederskab på alle niveauer af beslutningstagning.
- 115 • Der skal vedtages love, der øremærker en del af barselsorloven til faderen, så der opnås en mere
116 ligelig fordeling.
- 117 • Der skal indføres et system, der pålægger mellemstore og store virksomheder at dokumentere, at de
118 betaler lige løn for lige arbejde.
- 119 • Alle lande bør inkludere ligestilling mellem kønnene som en del af det officielle pensum for
120 grundskoler og ungdomsuddannelser.
- 121 • Adgang til børnepasning, omsorgsarbejde og pension bør forbedres for at styrke kvinders
122 økonomiske selvstændighed.
- 123 • Alle arbejdspladser, institutioner o. lign. bør have en samværspolitik, der bidrager til, at seksuelle
124 overgreb i alle former elimineres.

125

126 **Marginaliserede unge**

127 Nogle unge er i særlig risiko for at blive marginaliseret på baggrund af deres økonomiske status, seksuelle
128 orientering, religiøs, kulturel, politisk, etnisk og/eller kønsidentitet.

129 Det gælder for eksempelvis udsatte unge, der står uden bolig eller er uden for uddannelsessystemet eller
130 arbejdsmarkedet og især for minoriteter, inklusiv LGBTQIA+, der i højere grad oplever diskrimination og
131 fysisk og psykisk vold. Derfor mener DUF:

- 132 • Social, økonomisk og politisk inddragelse af alle, uanset alder, køn, handicap, etnicitet, oprindelse,
133 religion, økonomisk status, politisk eller seksuel orientering skal styrkes og fremmes.
- 134 • Der skal sættes fokus på de mest udsatte unge med svære psykiske lidelser og stofmisbrug.
- 135 • Vi har et særligt ansvar for at beskytte og fremme marginaliserede unges rettigheder.
- 136 • Alle unge har ret til at bestemme over egen krop og lige ret til at udtrykke deres seksualitet og
137 kønsidentitet.
- 138 • Transkønnethed bør af alle lande klassificeres og behandles som et separat sundhedsemne og ikke
139 som en psykisk lidelse
- 140 • Uddannelsessystemet skal i sin helhed blive bedre til at favne LGBTQIA+, eksempelvis i
141 seksualitetsundervisning.

142

143 **Mental sundhed**

144 Mental sundhed er blevet et stigende problem blandt unge mennesker. Gennem de seneste år har flere og
145 flere unge oplevet psykisk mistrivsel, hvor også samfundsnedlukningerne under COVID-19-pandemien har
146 bidraget til, at flere unge føler sig ensomme, mistrives og oplever symptomer på stress, depression, angst og
147 udbrændthed.

148 Unge med dårligt mentalt helbred trives ofte dårligere i skolen, samt ryger og drikker oftere en andre unge.

149 Derfor mener DUF:

- 150 • At man skal sikre at alle unge med mentale helbredsproblemer og psykiske sygdomme har adgang til
151 behandling af høj kvalitet.
- 152 • Der skal sættes fokus på mental sundhed i grundskolen og på ungdomsuddannelser. Der skal være
153 øget opmærksomhed på mental sundhed hos LGBTQIA+ person, da unge heriblandt i højere grad
154 oplever angst, depression eller selvmordstanker.
- 155 • At mobning skal forebygges og bekæmpes, da unge der bliver udsat for det i langt højere grad har
156 dårligt mentalt sundhed og større tilbøjelighed til at begå selvskade.
- 157 • Negativ adfærd online og på de sociale medier er en bidragende faktor til unges mistrivsel. Derfor
158 skal unge rustes til ageren i denne sfære, og positive online fællesskaber for unge skal styrkes.
- 159 • Fysiske fællesskaber skal styrkes som modsvar til stigende mistrivsel blandt unge.